

[Vilhelm Rasmussen.]

Grad, hvor det er muligt, det kom bl. a. til Orde — foruden at det desværre er kommet til Orde i Lovforslag, som er gennemført — i Trontalen, som den højtærede Statsminister holdt her den 17. December 1926. Et lille Afsnit, der vedrører dette Lovforslag, beder jeg den højtærede Formand om Tilladelse til at læse op. Den højtærede Statsminister udtalte ved den Lejlighed følgende — det findes i Folketingstidenden Sp. 1513 —:

„I Bestræbelserne for at raade Bod paa det herskende Misforhold mellem Produktionsomkostninger og Afsætningsmuligheder maa Ministeriet for sit Vedkommende betragte det som sir mest nærliggende Forpligtelse at søge Parikronen respekteret i Landets offentlige Husholdning ved Gennemførelse af saadanne Reduktioner ikke blot i Statens, men ogsaa i Kommunernes ved Lov fastsatte Udgifter, at en virkelig betydende Lettelse af de tunge Byrder, der nu gennem Skatter, Afgifter og Takster hviler paa Erhvervslivet, kan opnaas.“

Vi har jo erfaret paa en for Underklassen og Middelstanden i allerhøjeste Grad følelig og skadelig Maade, at den højtærede Regering har gjort Alvor af sine Nedskæringstendenser. Hvorledes kan saa den samme Regering, naar den drejer sig om private Virksomheder, ved den højtærede Minister møde frem med et Forslag, som slet ikke betyder en Nedskæring?

Nu var det ærede Medlem, der talte paa Venstres Vegne, saa elskværdig kun her at antyde, hvilke Summer det drejer sig om. Det forekommer mig, at en lille Kende større Grundighed er af Værdi. Jeg skal derfor meddele, hvad den højtærede Minister selv oplyser paa Bilagene Nr. 1 og 3. Den højtærede Minister oplyser paa Bilag Nr. 1, at der for Regnskabsaaret 1926—27 til de private Seminarier blev ydet i alt 489 614 Kr. — i dette Beløb er indbefattet de 8 000 Kr., som Ministeren har til Raadighed. Men i Bemærkningerne til Forslaget opgør den højtærede Undervisningsminister, at Virkningerne af det her fremsatte Forslag vil føre til en Udgift af i alt 503 012 Kr. Det vil altsaa sige, at den højtærede Regering, der har Nedskæring paa sit Program, saa vidt jeg forstaar Tingene her, foreslaar en betydelig Forhøjelse af det Beløb, jeg før nævnte, en Forhøjelse, der vil beløbe sig til 13 398 Kr.

Saaledes ser det ud for mig. Jeg indrømmer, at det kan komme til at se lidt anderledes ud, hvis man blot vil henholde

sig til Bilag III, sidste Side, idet den højtærede Minister her opgiver det Beløb, som de private Seminarier efter hans Forslag skal modtage, til 483 012 Kr., saa at Stigningen i alt kun skulde blive 1 398 Kr. Men hertil maa man jo lægge, at den højtærede Minister foreslaar til sin Raadighed et Beløb af 20 000 Kr. Det drejer sig altsaa her slet ikke om Nedskæring, men om Forhøjelse, og Forhøjelsen er jo i Overensstemmelse med, hvad den højtærede Minister opnaaede, den Gang han var traadt til, ved Omdannelsen af det Forslag, som den tidligere ærede Minister havde stillet til Finanslovsforslaget for 1927—28.

Disse to Omstændigheder forbavser mig meget; og jeg kan ikke tænke mig, at det ikke ud over Landet vil vække en meget betydelig Forbavselse. Men dertil vil jeg føje, at jeg ogsaa undrer mig i høj Grad over endnu et Forhold. Den danske Lærerstand har gennem mange Aar udtalt Ønsket om at faa en grundig Forbedring af Læreruddannelsen; og dette Ønske fik sit Udtryk derved, at man, da den store Skolekommission var blevet nedsat, udarbejdede Forslag fra forskellige Sider til Reform af Læreruddannelsen. Og selv om det Parti, den højtærede Minister repræsenterer, var overmaade maadeholdent i sine Forslag og langt fra gik saa vidt, som jeg personlig kunde have ønsket, og som Lærerstand har ønsket, saa har dog den højtærede Ministers Parti været medvirkende til at stille et Forslag, som, om det blev gennemført, vilde betyde en betydelig Forbedring, det erkender jeg, af den danske Folkeskolelæreruddannelse.

Men hvad ser vi saa, den højtærede Minister, der er særlig sagkyndig paa dette Omraade, foretage sig, naar han endelig rører ved Seminarierne? Den højtærede Minister begrænser sig til af Seminarieloven af 1894 at udpille de to eneste Paragraffer, der drejer sig om Statens Støtte til private Lærerskoler, uden at Ministeren derved kan yde Samfundet den ringeste Garanti for, at det ad direkte eller indirekte Vej bidrager det allerfjerneste til Forbedring af Lærerstandens Uddannelse. Det forekommer mig, at dette ogsaa i allerhøjeste Grad er en Svaghed hos den højtærede Minister i hans Stilling her.

Hvad nu selve Forslaget angaar, da er Kærnen i denne Sag det rent principielle Spørgsmaal, om man, for saa vidt de private Lærerskoler skal have en Understøttelse, vil give denne Understøttelse paa de aarlige Finanslove eller derved, at der vedtages et Lovforslag, som, saa længe det